

Per què no hi ha delictes ambientals a les Balears?

Fent un repàs a l'hemeroteca dels darrers anys podríem concloure que a les Illes Balears no es produeixen delictes contra el medi ambient. Algú recorda el darrer judici? Pocs casos, sentències sovint absolutòries i poca transcendència pública. Hem après a respectar la natura, no hi ha delinqüents ambientals o alguna cosa no funciona?

Amb la creació del cos d'Agents de Medi Ambient (AMA), l'any 2003, es va duplicar el nombre d'efectius i van ser dotats de mitjans i competències per vetlar i fer complir la normativa. Una d'aquestes competències va ser la relacionada amb els delictes contra el medi ambient. Es va formar a la plantilla i es va incloure l'ajuda dels fiscals (Carrau i Salazar), d'on va sorgir una estreta col·laboració.

El maig de 2003 es va dictar una instrucció (2/2003) relativa al registre de denúncies. Es donava via lliure als agents perquè tramitassin als jutjats o a la fiscalia els casos més greus. Per desgràcia, el juny de 2003 guanyava les eleccions Jaume Matas, que posà Jaume Font de conseller de Medi Ambient. Derogaren l'ecotaxa, retallaren parcs naturals, fomentaren l'urbanisme més bèstia... i també prohibiren als AMA tramitar denúncies davant el jutjat. No interessava que certs negocis bruts dels amics hi arribassin. Fa 13 anys que els AMA no tenen contacte amb

la Fiscalia, que ja no compta amb ells com a policia judicial en matèria ambiental que és. L'efecte dissuasori que se cercava s'ha esvaït. Es redacten denúncies, sí, però algú sap on són?

Va ser en el cas Andratx on es va descobrir el destí de les denúncies per delictes relacionats amb la construcció il·legal dins dels espais naturals. Eren dins els calaixos de la Conselleria. El fiscal Salazar va haver de demanar insistentment a la Conselleria els expedients no tramitats. Moltes denúncies del cas Andratx varen ser formulades per AMA i, en els judicis, els seus testimonis foren decisius. No és estrany que s'hagin convertit en funcionaris molestos per a determinats polítics.

Durant els quatre anys del PP més ferotge, pel que fa a la destrucció del territori, els calaixos es tornaren a omplir de denúncies i vingué el segon Pacte *de Progrés*, amb UM al capdavant de la Conselleria: els calaixos no es buidaren, ben al contrari, ni tampoc el darrer any que el PSM va pilotar la Conselleria. No cal detallar la nefasta etapa de Baucá/Company, perquè els calaixos

vessen. Aviat farà 17 mesos que entrà un nou equip a la Conselleria (MÉS). Ens consta que se'ls ha fet conèixer la gravetat que suposa no tramitar denúncies davant la Fiscalia quan hi ha indicis de delicte; i que havien de fer-hi alguna cosa. La veritat, però, és que no tenim constància que s'hagin buidat els calaixos ni que hi hagi hagut cap transvasament d'expedients a la Fiscalia. I no s'ha fet gaire cosa amb la instrucció de denúncies. N'hi ha de molt greus, formulades en aquesta legislatura i que han seguit la mateixa sort: els calaixos.

Si no se sent parlar de delictes ambientals a les Balears, no és perquè no se'n produeixin sinó pel fet que no es tramiten. No se'ls dóna la rellevància que els confereix el Codi Penal del qual ens hem dotat, com a societat, per combatre aquesta delinqüència. És l'opinió majoritària dels fiscals que els delinqüents ambientals tenen "comprensió" per part dels estaments polítics, socials i, fins i tot, judicials.

Certament esperàvem que, després de la nefasta etapa de Company, es notàs un canvi radical en aquesta manera d'actuar. Sort que la societat civil sempre va per davant, i esperem que prest reaccioni i obligui a reaccionar els responsables que els calaixos estiguin plens de denúncies i informes sobre delictes ambientals molt greus que els darrers governs han amagat sota l'estora.

